877/11

Den 17. oktober 2011 blev i sag nr. 79.456:

xxxxxxx xxxxx xxxxx
xxxxxx xxxxxxxxx xxx xxxxx
xxxx xxxxxxxx

mod

Tryg Forsikring A/S
Klausdalsbrovej 601
2750 Ballerup

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har tegnet bilforsikring i Tryg Forsikring A/S. Hun klager ved sin advokat over, at selskabet har ophævet kaskoforsikringen med tilbagevirkende kraft fra tegningstidspunktet, og at selskabet som konsekvens heraf har afvist at udbetale erstatning for den forsikrede bil, der er blevet totalskadet ved en brand.

Selskabet har ophævet forsikringen og afvist dækning med henvisning til, at klageren i forbindelse med forsikringens tegning har afgivet urigtige oplysninger om ejer-/brugerforholdet. Ifølge selskabet var klagerens søn, der er født i 1982, den primære bruger af bilen. Såfremt selskabet havde modtaget oplysning herom, ville det efter det oplyste have afvist at tegne forsikringen. Sidstnævnte har selskabet begrundet med, at klagerens søn i selskabet har haft flere forsikringer, som er udgået pga. præmierestance. I anden række har selskabet desuden bl.a. gjort gældende, at klageren ikke har løftet bevisbyrden for, at der er sket en dækningsberettigende forsikringsbegivenhed.

Den forsikrede bil var en Range Rover Sport Van V8 4.2, årgang 2005.

Sagen er indbragt for nævnet den 30/11 2010 med påstand om, at selskabet skal anerkende, at den anmeldte brandskade er dækningsberettigende. I klagen til nævnet har klagerens advokat bl.a. anført:

"Min klient har tegnet motorkøretøjsforsikring hos Tryg. Den forsikringsdækkede bil udbrændte som følge af en brand den 11. maj 2008. Bilen blev ved taksering erklæret totalskadet.

Min klient anmeldte skaden hos Tryg med henblik på udbetaling af forsikringssummen. Tryg har imidlertid afvist at udbetale erstatning med den begrundelse, at min klients søn …, som i øvrigt også er min klient, skulle være den primære bruger og reelle ejer af bilen.

Tryg anmeldte derfor forholdet til politiet, og der har siden verseret en straffesag mod mine klienter, hvor de blev tiltalt for bedrageri efter straffelovens § 279. Mine klienter blev frifundet i sagen, jf. udskrift af retsbogen af 27. maj 2010, som vedlægges som sagens bilag ...

Tryg afviser på trods af frifindelsesdommen fortsat at udbetale erstatning, idet det er Trygs opfattelse, at Tryg har løftet bevisbyrden for, at der er afgivet urigtige oplysninger. Dette til trods for, at dommerflertallet i dommen konkluderer, at der ikke er ført det fornødne bevis for, at [klagerens søn] skulle være fast bruger eller ejer af bilen.
…
Jeg har den 14. september 2010 tilskrevet Tryg, hvor jeg redegør for sagen og anfører mit synspunkt om, at jeg ikke finder det bevist, at [klagerens søn] skulle være rette ejer/bruger af bilen. Ligeledes anmodes om udbetaling af forsikringen. Tryg er først den 10. november 2010 vendt tilbage vedrørende denne skrivelse, selvom Tryg den 19. oktober 2010 blev rykket for svar.
…
I mailen af 10. november 2010 fra Tryg fastholder Tryg afgørelsen.

Det er fortsat min opfattelse, at min klient har krav på udbetaling af forsikringssummen. Jeg skal i den forbindelse henvise til Ankenævnets kendelser i sag nr. 50.766 og 49.726."

Selskabet har i brev af 24/1 2011 til nævnet redegjort for sagsforløbet og sin afgørelse således:

"**Personerne i sagen**
Vores forsikringstager, …, tegnede en bilforsikring hos os for en bil med reg. Nr. …, mærke Range Rover Sport Van V 8 4. … kunne tegne forsikringen til en pris på 5.382 kr.

Forsikringstagerens søn, …, havde bopæl på ...

Sagen kort
I e-mail af 29. maj 2008 blev det anmeldt, at den forsikrede bil den 11. maj 2008 var udbrændt ved hærværk. Bilen havde været placeret ved … Station. Der blev optaget rapport af politiet i ...

Ved taksering blev bilen erklæret totalskadet. Handelsværdien blev vurderet til 510.000 kr.

Grundet omstændighederne ønskede vi at foretage undersøgelse i sagen. Vi anmodede i den forbindelse bl.a. … politi om en kopi af brandundersøgelsesrapporten, men fik oplyst, at det umiddelbart ikke var muligt at få rapporten udleveret. Det blev dog oplyst, at det af afhøring af [klagers søn] fremgik, at han var primær bruger af bilen. Endvidere var der registreret en del hændelser hos politiet, hvor [klagers søn] havde været fører af bilen, reg.nr. ...

Da vi tidligere havde fået anmeldt en skade på bilen, den 4. april 2008, fandt vi denne sag frem, og heraf fremgik bl.a., at denne skade, et trafikuheld, var sket ud for adressen, ...

Vi konstaterede herefter i vores edb-system, at [klagers søn] var registreret på adressen, ... Yderligere undersøgelse viste, at [klagerens søn] nu skulle køre i en BMW. Det viste sig også, at vores forsikringstager … havde tidligere registreret en BMW 520, årg. 2006, reg. nr. …

Ud fra oplysningerne

- [klagerens søn] selv havde oplyst politiet, at han var primær bruger af bilen
- Vidner, der boede i samme bebyggelse, oplyste, at [klagerens søn] efter deres vurdering kørte i bilen dagligt
- Politiet på … havde 'noteret', at [klagerens søn] var primær bruger af bilen
- Politiet ved … havde registreret flere hændelser, hvor [klagerens søn] var fører af bilen

måtte det lægges til grund, at vores forsikringstager ikke var bruger af den totalskadede Range Rover Sport, men at det derimod var hendes søn, ...

Vi kunne imidlertid ikke tilbyde [klagerens søn] en kaskoforsikring, idet han havde haft flere forsikringer hos os, som var udgået pga. præmierestance. Den lovpligtige ansvarsforsikring kunne vi ikke afvise at tegne, men ud fra tariffen, med rabat for Tryg Ung, skulle han have betalt 56.748 kr. i årlig præmie.

Bilen var blevet forsikret den 26. april 2007, hvilket betød, at bilen havde været forsikret i 343 dage. For disse dage skulle ansvarspræmie være 53.327 kr. Der var blevet betalt 5.382 kr. i præmie med forsikringstager … som ejer og primær bruger. Det betalte beløb var således 47.945 kr. mindre, end der reelt var betalt.

Da vi ikke ville have tegnet kaskoforsikring på den omhandlede bil, hvis vi havde fået oplyst, at [klagerens søn] var fast bruger af bilen, betød det, at vi ikke kunne udbetale kaskoskadeerstatning, jf. forsikringsaftalelovens § 6, stk. 1. Vi afviste derfor at betale kaskoerstatning i sagen.

Politiets undersøgelse

Vi har efter straffesagen modtaget kopi af politiets omfattende undersøgelsesmateriale. Vi vil overfor ankenævnet henvise til, at bl.a. følgende fremgår af politiets materiale:

- På skadedagen den 11. maj 2008 havde [klagerens søn], der var ankommet til skadestedet i en BMW, oplyst, at han var den primære bruger af bilen
- [Klagerens søn] oplyser mandag den 12. maj 2008 til politiet, at 'han var primær bruger af bilen. Bilen var dog indregistreret i hans mors navn: …
- Den 4. juni 2008 oplyste [klagerens søn] til politiet, at 'han havde brugt bilen inden den blev brændt af', og at han 'havde mistanke til at det kunne være nogle personer med tilknytning til …vej, der havde sat ild til hans bil
- Fra maj 2007 havde politiet stoppet [klagerens søn] 17 gange i bilen

Vi noterede hos os, at der ikke kunne ske udbetaling i sagen

- [Klageren] talte i august 2008 med politiet, og: 'hun blev spurgt, om det var hendes søn: .., der benyttede bilen i det daglige? Det gjorde han, men ikke mere end resten af familien.' [Klageren] benægtede, at … skulle være den primære bruger af bilen. [Klageren] havde lånt ... bilen den dag, hvor den blev udbrændt ('mors dag')

- Bilen er blevet beslaglagt 2 gange af politiet. Retten i … havde ved kendelse af 31. august 2007 bl.a. bemærket: 'Henset hertil til hans forstraffe og til, at hans mor i mange af forholdene har lånt ham bilen, findes det med henblik på at sikre eventuel konfiskation nødvendigt at opretholde beslaglæggelse'. Kendelsen blev kæret til Østre Landsret, der den 9. oktober 2007 ophævede beslaglæggelsen. Østre Landsret udtalte: 'Landsretten lægger til grund, at [klagerens søn] ved dom af den 2. december 2002 er frakendt førerretten i et år, og han mindst to gange er dømt for kørsel i frakendelsestiden, samt at han nægter sig skyldig i de verserende forhold vedrørende overtrædelse af færdselsloven, hvoraf nogle af forholdene angiveligt er begået i den omhandlede bil. Landsretten lægger endvidere til grund, at den omhandlede bil er registreret til og ejes af …'s mor, ... Henset til, at bilen tilhører …'s mor, findes der ikke fuld tilstrækkeligt grundlag for at beslaglægge bilen med henblik på eventuel konfiskation i forbindelse med afgørelsen af …'s verserende straffesag'. Ved kendelse af 28. januar 2008 bestemte Retten på …, at bilen kunne beslaglægges. Kendelsen blev kæret til Østre Landsret, der den 28. januar 2008 ophævede beslaglæggelsen. Østre Landsret udtalte: 'Det fremgår af sagen, at den omhandlede bil er registreret til og ejes af …'s mor. Uanset at [klagerens søn] nu er sigtet for yderligere overtrædelse af færdselsloven ved flere kørsler i … i oktober og november 2007, finde der, som sagen nu foreligger for landsretten, ikke fuldt tilstrækkeligt grundlag for at statuere, at bilen reelt tilhører ..[klageren]. Der findes herefter ikke grundlag for at beslaglægge bilen med henblik på eventuel konfiskation i forbindelse med afgørelsen af [klagerens søns] verserende straffesag.
- Et anonymt vidne havde oplyst til politiet, at [klagerens søn] skulle 'køre rundt i bilen', og at [klagerens søn] 'skulle have betalt' en person for at få den brændt af
- Vidner/naboer i bebyggelsen, hvor [klagerens søn] boede, har oplyst, at [klagerens søn] var bruger af bilen
- Bilforhandleren havde 'solgt' bilen til [klagerens søn], og havde tidligere solgt en Porsche Cayenne til ham
- Bl.a. [klagerens søns] telefonnummer var anført på formidlingsaftalen under køber/kontaktperson
- Værkstedet oplyser, at det ved service mv. af bilen 'næsten altid var [klagerens søn], der afleverede og hentede bilen'

Af politiets afhøringsrapport af [klagerens søn] den 3. marts 2009 fremgår bl.a.:

Han forklarede, at bilen ikke havde været hans, og han havde heller ikke været primær bruger af den.
Han blev foreholdt, at vidner, fra hans nabolag, havde forklaret, at han kørte dagligt i bilen. Han sagde hertil: 'Det er løgn'.

Han blev foreholdt, at forhandleren af bilen havde forklaret, at sigtede havde bestilt bilen. Sigtede forklarede, at han bare havde hjulpet sin mor med at købe bil, idet hun ikke havde forstand på biler.

Sigtede blev foreholdt, at han var blevet stoppet en del gange af politiet, mens han kørte i bilen. Dette benægtede sigtede ikke. Han havde da lånt bilen af og til, men han havde ikke kørt rundt i den hele tiden. Men det var jo en lækker bil, så han ville da gerne låne den af og til og køre rundt og 'spille lidt smart'. Bilen var ejet af hans mor og blev brugt i forbindelse med forældrenes restaurant.

[Klageren] har forklaret til politiet, at hun var den person, der brugte bilen mest.
Anklagemyndigheden tiltalte [klageren] og [klagerens søn] for bedrageri, jf nedenfor.'

[Klageren] og [klagerens søn] er frifundet for bedrageri efter straffelovens § 279
Retten i … afsagde den 18. maj 2010 dom i straffesagen.
…
Vores kommentarer
På baggrund af de foreliggende oplysninger, hvor særligt henses til det omfattende materiale, som politiet har fremskaffet omkring [klagerens søns] brug af den omhandlede bil, finder vi, at det i den aktuelle sag kan lægges til grund, at det var [klagerens søn], der var fast bruger af bilen. Vi henviser i denne forbindelse bl.a. til:

1. [Klagerens søn] flere gange har oplyst til politiet, at han var den primære bruger af bilen
2. [Klagerens søn] havde, som kontaktperson, 'købt' bilen
3. Det var [klagerens søn], der havde indleveret bilen på værksted
4. [Klagerens søn] er i 17 tilfælde på ca. 1 år blevet stoppet af politiet i bilen - og det må lægges til grund, at [klagerens søn] i væsentlig omfang herudover har benyttet bilen
5. Politiet har 2 gange forsøgt at beslaglægge '[klagerens søns] bil'
6. Vidner/naboer i [klagerens søns] bebyggelse har - mere eller mindre sikkert - forklaret, at bilen blev benyttet af [klagerens søn]
7. En skade i april 2008 var sket ved [klagerens søns] bopæl

Forsikringen er imidlertid tegnet med [klageren] som ejer/bruger.

Hvis det ved forsikringens tegning var blevet oplyst til os, at [klagerens søn] var den daglig/primære bruger af bilen, ville vi ikke have tegnet kaskoforsikringen, idet [klagerens søn] skylder os penge for andre forsikringer. Vi har derfor med tilbagevirkende kraft til tegningstidspunktet annulleret kaskoforsikringen, og i konsekvens heraf afvist at betale for skaden. Vi henviser til forsikringsaftalelovens § 6, stk. 1.

Vores afgørelse er i overensstemmelse med gældende praksis, jf. fx følgende kendelse fra Ankenævnet for Forsikring: 66.086 og 76.143.

Kundens advokat har bl.a. gjort gældende, at [klageren] er den primære bruger af bilen, og advokaten henviser til, at 'dommerflertallet i dommen konkluderer, at der ikke er ført det fornødne bevis for, at [klagerens søn] skulle være fast bruger eller ejer af bilen.

Hertil skal vi anføre, at det af Retten i …'s dom fremgår, at 2 dommere finder, at der ikke er ført det til domfældelse i en *straffesag* (min fremhævelse) fornødne bevis for, at [klagerens søn] var ejer eller fast bruger af bilen. En dommer fandt det bevist, at [klagerens søn] var fast bruger af bilen.

Det forhold, at der i en straffesag er truffet en afgørelse, medfører ikke pr. automatik, at man i en i civilretlig sag, skal nå til samme resultat. Dette skyldes bl.a. de bevisretlig principper der gør sig gældende inden for strafferetten. I den aktuelle sag er der tale om en civilretlig tvist indenfor aftaleretten/forsikringsaftale. Forsikringsretlige tvister skal afgøres efter indholdet af aftalen og de gældende regler i bl.a. forsikringsaftaleloven.

Vi må derfor fastholde, at vi i den aktuelle aftaleretlige tvist har løftet bevisbyrden for, at [klagerens søn] var den primære bruger af bilen. Herefter, og da vi ikke ville have tegnet kaskoforsikring for bilen, hvis dette var blevet oplyst til os, må vi fastholde, at vi ikke kan udbetale erstatning i sagen. Vi henviser også til fx ankenævnskendelser nr. 59.545 og 72.703. Vi henviser i øvrigt til byretten i …'s dom af 15. august 2007, hvor en far og søn blev dømt efter straffelovens § 279 for bedrageri ved at afgive urigtige oplysninger om ejer/bruger forholdet.

Herefter fastholder jeg vores afgørelse om, at vi ikke kunne kaskoforsikre den omhandlede bil.

Vi bestrider, at der er sket en forsikringsbegivenhed
Det er vores kunde, der har bevisbyrde for, at der er sket en dækningsberettigende forsikringsbegivenhed.

Subsidiært skal vi også gøre gældende, at vores kunde ikke har løftet sin bevisbyrde for, at der er sket en dækningsberettigende forsikringsbegivenhed, hvorfor vi også af den grund må afvise, at der kan blive tale om udbetaling af erstatning i sagen.

Sagen må henvises til domstolene
Mere subsidiært gør vi gældende, at ankenævnet ikke kan afgøre sagen, og derfor må henvise den til domstolene, jf. kendelse nr. 54.558."

Efterfølgende er selskabet kommet med supplerende bemærkninger i yderligere 2 breve til nævnet. I forbindelse hermed har selskabet bl.a. henvist til nævnets kendelse i sag nr. 78.154.

Nævnet har fået forelagt sagens omfattende bilagsmateriale, herunder udskrift af dombogen (byrettens dom af 18/5 2010), hvoraf bl.a. fremgår:

"[Klageren] og [klagerens søn] er tiltalt for overtrædelse af

Bedrageri efter straffelovens § 279, jf. f.s.v. angår [klagerens søn] strfl. §
ved med virkning fra den 26. april 2007 og til den 11. maj 2008 i forening og efter forudgående aftale, at have tegnet en bilforsikring i forsikringsselskabet Tryg, Klausdalsbrovej i Ballerup vedrørende en varebil, reg.nr. …, mrk. Range Rover Sport Van V 8 4 i [klagerens] navn, i den hensigt, at opnå en billigere forsikring, idet de tiltalte i strid med sandheden anmeldte [klageren] som ejer i motorregistret og lod hende stå som forsikringstager, hvorved de bestemte Tryg til at opkræve en samlet ansvarspræmie på 5.382 kr., uagtet bilen reelt blev ejet og brugt af [klagerens søn], der skulle have betalt en samlet ansvarspræmie på 53.327 kr., og derfor havde en vinding på kr. 47.945 kr., ligesom Tryg led et tilsvarende formuetab.

Påstande
Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om fængselsstraf. De tiltalte har nægtet sig skyldige.

Sagens oplysninger

Der er afgivet forklaring af tiltalte og af vidnerne, …, …, … og ...

Forklaringerne blev lydoptaget ved rumoptagelse, jf. retsplejelovens §33a, og gengives ikke.

Tiltalte [klagerens søn] er straffet flere gange tidligere for berigelseskriminalitet, senest ved dom af 14. maj 2003 for overtrædelse af straffelovens § 276, ligesom tiltalte er straffet for uligeartet kriminalitet ved dom af 25. marts 2008, og der er meddelt tiltalte tiltalefrafald den 20. april 2009. Nærværende sag er derfor omfattet af straffelovens § 89.

Der er afgivet en udtalelse, jf. retsplejelovens § 808, vedrørende hver af de tiltalte. Kriminalforsorgen har oplyst, at begge de tiltalte er egnede til samfundstjeneste.

Rettens begrundelse og afgørelse

To dommere udtaler:

Begge de tiltalte har forklaret, at [klageren] var såvel ejer som fast bruger af bilen, men at sønnen … lånte den lejlighedsvis.

Bilen var indregistreret til [klageren], der også havde betalt udbetalingen på 100.000 kr., og som stod som debitor i forhold til finansieringsselskabet, der havde pant i bilen. Der er ingen faste holdepunkter for at antage, at [klageren] ikke var ejer af bilen.

[Klagerens søn] er i 17 tilfælde blevet stoppet af politiet i bilen. Der er herudover ikke faste holdepunkter for, at han var den faste bruger af bilen. Vidnerne … og …, der bor i samme bebyggelse som [klagerens søn], har afgivet usikre forklaringer for så vidt angår spørgsmålet om, i hvilket omfang [klagerens søn] var bruger af bilen.

Disse dommere finder på den baggrund, der ikke er ført det til domfældelse i en straffesag fornødne bevis for, at [klagerens søn] var ejer eller fast bruger af bilen.

En dommer finder det bevist, at [klagerens søn] var fast bruger af bilen, og at de tiltalte bedrog forsikringsselskabet som angivet i anklageskriftet.

Der gives dom efter stemmeflertallet.

Thi kendes for ret:

De tiltalte [klageren] og [klagerens søn] frifindes."

Nævnet udtaler:

Nævnet finder, at der til sagens civilretlige afgørelse kræves en bevisførelse, hvor parter og vidner kan udtale sig under strafansvar. En sådan bevisførelse kan ikke finde sted for ankenævnet. Nævnet må derfor med henvisning til § 4 i nævnets vedtægter afvise sagen.

Derfor

b e s t e m m e s :

Nævnet kan ikke afgøre sagen.

Marianne Højgaard Pedersen
formand